

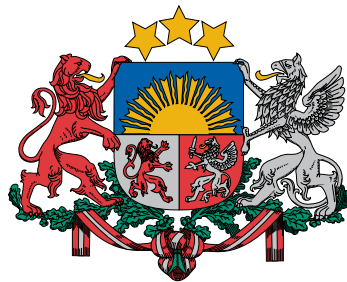
NACIONĀLĀ ELEKTRONISKO PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOME

NEPLPADOME

2015

DARBĪBAS PĀRSKATS

NEPLPADOME

Saturs

- 2** Statistika par NEPLP darbību 2015. gadā
- 3** Aktualitātes 2015. gadā
- 7** NEPLP – neatkarīga elektronisko mediju uzraudzītāja
- 8** NEPLP kompetence elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā
- 9** Padomes sastāvs
- 10** Nozares attīstības nacionālā stratēģija
- 11** Nozīmīgākie lēmumi un darbi
- 21** Sabiedriskais pasūtījums – LTV, LR un komercmediji
- 22** Sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi
- 23** Kā top sabiedriskā pasūtījuma plāns?
- 25** Sabiedriskā konsultatīvā padome
- 26** Radio un televīzijas diena
- 28** Semināri un diskusijas
- 30** NEPLP sekretariāts

Statistika par NEPLP darbību 2015. gadā

15

Izsniegtās apraides atļaujas

4

Izsludināto konkursu skaits par brīvajām radio frekvencēm

14

Piemēroto administratīvo sodu skaits par konstatētajiem pārkāpumiem

5

Izsniegtās retranslācijas atļaujas

5818

Analizēto raidstundu skaits radio programmās

6503

Analizēto raidstundu skaits televīzijas programmās

1

Konkurss novadu ziņu sagatavošanai LTV

Aktualitātes 2015. gadā

2015. gada vasara, kad pārņēmu Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) vadību, bija nopietna pārbaudījuma laiks NEPLP kā neatkarīgas iestādes pastāvēšanai un mums ar likumu uzticēto funkciju izpildei. Jūnijā no masu medijiem negaidīti uzzinājām: daži Saeimas deputāti rosinājuši atlaist NEPLP locekļus. Tika piesaukts reputācijas zudums, kas liedzot mums turpināt strādāt NEPLP. Sekoja mūsu iztaujāšana Saeimas sēdē, kas iespiedusies atmiņā ar dažu deputātu nievājošo, pat izsmējīgo attieksmi pret Saeimas pašas ieceltajiem NEPLP cilvēkiem. Esmu gandarīta, ka NEPLP savā darbībā un lēmumos tomēr ir spējusi saglabāt neatkarību, kas ir viens no galvenajiem stipru sabiedrisko mediju priekšnosacījumiem.

2015. gads bija īpašs ar vairākām ļoti nozīmīgām iniciatīvām elektronisko mediju likumdošanas pilnveidošanā. Tā, vairākkārt atgriezāties pie jautājuma par valodas regulējumu Latvijā strādājošajām radiostacijām. Saeima attiecīgos likuma grozījumus pieņēma vēl 2014. gada 23. oktobrī, un īsumā to būtība ir – visas radiostacijas Latvijā raida vai nu latviešu valodā, vai svešvalodā (nosacījums, protams, netiek attiecināts uz mūziku). NEPLP un radio nozares kopīgi izstrādātajos likuma grozījumos tika paredzēts pārtraukt haotisko valodu kvotu sistēmu: proti, katras radiostacijas apraides atļaujā bija noteikti raidlaika procenti, cik daudz jāraida latviešu valodā un svešvalodā. Plaši apspriesto likuma grozījumu mērķis ir bijis un paliek – stiprināt latviešu valodas statusu. Tā kā Saeima negaidīti pieņēma arī citus grozījumus likumā, kas teorētiski ļauj vairākiem radio pilnībā pāriet uz raidīšanu svešvalodā, NEPLP 2016. gada janvārī nolēma aturēties pieņemt lēmumus par valodu maiņu radiostacijām, kas raida 50% latviešu valodā un 50% svešvalodā, jo jautājums par likuma atbilstību Satversmei tiek skatīts Satversmes tiesās.

Pērn ar Saeimas pieņemtajiem grozījumiem likumā tika noteikti t.s. pamatpaku veidošanas principi Latvijā retranslētajās TV programmās. Likumā un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajā stratēģijā ir noteikti pamatprincipi kabeļtelevīziju operatoriem programmas veidošanā, proti, tiem savā programmu piedāvājumā ir jāietver zemes apraidē bez maksas skatāmās TV programmas (2016. gada sākumā tās bija: LTV1, LTV7, “Re:TV”, “RīgaTV 24” un “Sportacentrs.com TV”). Turklāt TV programmu izplatīšanas pakalpojumu sniedzējam ir jānodrošina, ka visiem tā abonentiem ir pieejama vismaz viena TV programma, kurā galvenokārt tiek ietverti ES veidoti ziņu, analītiskie un informatīvie raidījumi, viena programma, kurā galvenokārt tiek ietverti ES veidoti populārzinātniskie raidījumi, un viena programma, kurā galvenokārt tiek ietverti ES veidoti raidījumi bērniem un jauniešiem (minētajiem raidījumiem jābūt kādā

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

Aija Dulevska,
NEPLP priekšsēdētāja

**Esmu gandarīta,
ka NEPLP savā
darbībā un lēmumos
tomēr ir spējusi
saglabāt neatkarību,
kas ir viens no
galvenajiem stipru
sabiedrisko mediju
priekšnosacījumiem.**

no ES oficiālajām valodām). Vismaz vienā TV programmā raidījumiem jābūt valsts valodā (ne mazāk kā 50% apmērā no kopējā raidlaika, raidlaika apjomam jābūt vismaz 18 stundas katru dienakti). Šie likuma grozījumi stājas spēkā ar 2017. gada sākumu.

2015. gadā NEPLP sagatavoja un iesniedza Saeimā grozījumus likumā, kas precizē NEPLP pilnvaras elektronisko plašsaziņas līdzekļu reģistrācijas vai īpašnieku maiņas gadījumā. Likuma grozījumi sagatavoti, lai nodrošinātu mediju brīvību un daudzveidību, nosakot NEPLP tiesības, lemjot par apraides un retranslācijas atļauju izsniegšanu vai elektroniskā plašsaziņas līdzekļa reģistrāciju, izvērtēt šādas atļaujas izsniegšanas vai reģistrācijas atbilstību likumā noteiktajām prasībām, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajai stratēģijai 2012.–2017. gadam un plašsaziņas līdzekļu daudzveidības nodrošināšanai, kā arī izvērtēt elektroniskā plašsaziņas līdzekļa īpašnieku (tostarp patieso labuma guvēju) atbilstību likuma prasībām.

2015. gadā Kultūras ministrija sāka Latvijas mediju politikas pamatnostādņu izveidi – par virsmērķi dokumenta projektā izvirzīta stipra, daudzveidīga, profesionāla, caurskatāma, ilgtspējīga un stabila mediju vide, kurā nacionālā, reģionālā un vietējā līmenī top kvalitatīvs, Latvijas sabiedrības interesēm un kopējam labumam atbilstīgs saturs. NEPLP 2015. gadā uzsāka un 2016. gadā pabeigs sava redzējuma un ieceru formulēšanu elektronisko mediju jomā, kas būtu integrējamas mediju politikas pamatnostādņēs.

Ar cieņu –

Aija Dulevska,

NEPLP priekšsēdētāja

(no 2016. g. 4. janvāra; padomes priekšsēdētāja pienākumu izpildītāja no 2015. g. 23. jūlija līdz 2016. g. 4. janvārim)

Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) kā patstāvīgas iestādes – audiovizuālo mediju pakalpojumu nacionālā regulatora un Latvijas sabiedrisko mediju padomes – satversmīgums balstīts trijos sekmīgas demokrātiskas, tiesiskas valsts pamatprincipos.

Pirmais ir varas dalīšanas princips valsts tiesībās. Proti, politiskā vara nav absolūta un koncentrēta vienās rokās kā autoritārā valsts iekārtā, bet valsts varas atzari ir atsevišķa likumdevēja, izpildu un tiesu vara. Demokrātiskā valsts iekārtā NEPLP ir nevis izpildu (kā kādreiz LPSR Valsts radio un televīzijas komiteja!), bet drīzāk tiesu vara – gan attiecībā uz regulatora, gan uz sabiedrisko mediju funkcijām: ne velti pēdējos vāciski sauc par publiski tiesiskajiem medijiem – tie nav valsts mediji. Tai nav nedz politiskās varas, nedz līdz ar to arī politiskās atbildības, un tā nepiedalās politiskā sacensībā. NEPLP nevar adekvāti funkcionēt, ja tā nav autonoma no politiskām un nozares lobiju ietekmēm, citādi zūd tai dotā pilnvaru deleģējuma būtība, pati institūcijas jēga. Tādēļ šis princips ir konkrēti nostiprināts ne vien likumā, bet arī Latvijai kā dalībvalstij saistošajos Eiropas Savienības (ES) un Eiropas Padomes dokumentos.

Turklāt šis deleģējums balstās uz otro “vali”, kas modernā sabiedrībā ir autonoma masu mediju sistēma. Līdzās kultūrsociālajai, ekonomiskajai, politiskajai un tiesību sistēmai tā ir piektā autonomā sociālā apakšsistēma, bez kuras neatkarīgas un kvalitatīvas darbības mūsdienu sabiedrība – arī Latvijas sabiedrība un latviešu nācija – nemaz nevar tikt galā ar ārējās un iekšējās vides izaicinājumiem. Tas ir tik pierādīts un neapgāzts socioloģijas teorijas atzinums, ko, tāpat kā fiziku, bioloģiju vai matemātiku, nevar tā vienkārši un bez sekām ignorēt. NEPLP autonomijas nepieciešamība izriet no fakta, ka NEPLP ir sastāvdaļa nepieciešami autonomā masu mediju sistēmā, kas nav pakļauta vai iekļauta politiskajā sistēmā un līdz ar to nav pēdējās instruments vai sastāvdaļa.

Un trešais ir lietpratības princips valsts dzīvē un sekmīgā demokrātijā un attiecas arī uz elektronisko mediju nozari, kurā pārstāvēt sabiedrības intereses attiecīgi pēc likuma ir izvēlēta un pilnvarota NEPLP. Kā norādīja jau Satversmes tēvs Jānis Čakste, „katram amatam ir vajadzīgas zināšanas; nenormāli ir tas, ka katrs parlamenta loceklis uzskata sevi par spējīgu būt par ministru un valsts dzīves kārtotāju .., parlaments nekad nedrīkst jaukties administrācijā, Latvijā deputāts pa lielākai daļai maz izglītots; pēc Aristoteļa–Monteskiē principa tā varētu arī būt, tikai tiem vajadzētu aprobežoties ar kontroli”. Par lietpratības jautājuma risinājumu parlamentārajā demokrātijā ne mazāk noraizējies bija arī cits izcils pirmā Latvijas neatkarības laika valstsvīrs Pauls Šīmanis, minoritāšu aizstāvis. Tieši lietpratības apsvērumu diktēts bija arī pērn pieņemtais NEPLP lēmums savu pilnvaru ietvaros par Latvijas Televīzijas jauna – 3. – kanāla izveidi krievu valodā, kas neguva valdošās koalīcijas politisku atbalstu, tāpat kā agrāk par vienotu Latvijas Sabiedrisko mediju.

Ainārs Dimants,
NEPLP priekšsēdētājs
(no 2012. g. 9. februāra
līdz 2015. g. 8. jūlijam)

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

NEPLP autonomijas
nepieciešamība
izriet no fakta, ka
NEPLP ir sastāvdaļa
nepieciešami
autonomā masu
mediju sistēmā, kas
nav pakļauta vai
iekļauta politiskajā
sistēmā un līdz
ar to nav pēdējās
instruments vai
sastāvdaļa.

Šie principi jāatgādina, jo Saeimas 2015. gada jūnija un jūlija nepārprotami politiski, nevis tiesiski motivētās aktivitātes – vispirms visa NEPLP locekļu sastāva un tad tās priekšsēdētāja atbrīvošanā – bija klajā pretrunā ar minētajiem principiem. Speciālā paziņojumā uz to norādīja arī EDSO pārstāve mediju brīvības jautājumos, pēc tam gada nogalē administratīvā rajona tiesa nekavējoties atcēla likumdevēja 8. jūlija lēmumu kā pretlikumīgu un patvaļīgu, norādot, ka likumdevējam ir jāievēro paša pieņemtie likumi un Satversme. Šī bija svarīga tiesiskas valsts uzvara arī starptautiskā mērogā, kur tajā pašā laikā kritisku uzmanību pievērsa Polijas pēcvēlēšanu politiskās varas lēmumi par nacionālās radio un televīzijas padomes KRRiT pilnvaru ierobežošanu, apdraudot sabiedrisko mediju neatkarību. Cik līdzīgas šīs “gleznas”, jo abos gadījumos notika mēģinājums politiskās proporcionalitātes principu no politiskās varas pārcelt uz patstāvīgu iestādi un sabiedriskajiem medijiem. Latvijā tas ir pretrunā ar likumu, un tas nostiprina NEPLP starptautisko reputāciju, kura arī 2015. gadā izpaudās kā uzaicinājumi konsultēt attiecīgās institūcijas tādās valstīs kā Ukraina un Kirgizstāna.

Vēl vairāk – par vienu no nepieciešamiem ES Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas grozījumiem NEPLP rīkotajā audiovizuālās politikas konferencē Latvijas prezidentūras ES ietvarā un citos ES forumos 2015. gadā tika atzīta regulatoru finansiālās neatkarības noteikšana, lai politiskajai varai liegtu iespēju manipulēt arī ar finansējuma nenodrošināšanu regulatora funkciju īstenošanai.

Ar cieņu –

Ainārs Dimants,

NEPLP priekšsēdētājs

(no 2012. g. 9. februāra līdz 2015. g. 8. jūlijam)

NEPLP – neatkarīga elektronisko mediju uzraudzītāja

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP) izveidota, pamatojoties uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumu (EPLL), un ir neatkarīga, pilntiesīga, autonoma institūcija, kas atbilstoši savai kompetencei pārstāv sabiedrības intereses elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā, kā arī uzrauga, lai to darbībā tiktu ievērota Latvijas Republikas Satversme.

Padomes pamatfunkcija ir darboties kā neatkarīgai audiovizuālo mediju pakalpojumu regulatora iestādei, ņemot vērā EPLL un Eiropas Savienības (ES) Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu ES kopējās audiovizuālo mediju politikas ietvaros, kā arī pašas padomes pieņemto Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju 2012.–2017. gadam, kam – atbilstoši likumam – ir ārējā normatīvā akta spēks.

NEPLP ir pieci padomes locekļi, kurus ievēl Saeima uz pieciem gadiem. NEPLP darbības nodrošināšanai ir izveidots sekretariāts.

Padomes funkciju veikšanai, tostarp sabiedriskā pasūtījuma nodrošināšanai sabiedriskajos elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos VSIA “Latvijas Radio” (LR) un VSIA “Latvijas Televīzija” (LTV), nepieciešamais finansējums tiek piešķirts no valsts budžeta. Padome ir arī kapitāldaļu turētāja LR un LTV, veicot šo valsts uzņēmumu padomes funkcijas.

2015. gadā padome valsts dotācijas naudu izmantoja, lai nodrošinātu EPLL noteikto funkciju izpildi:

- tika veikti nepieciešamie grozījumi sabiedriskajā pasūtījumā, ko 2015. gadā īstenoja sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi LR un LTV, kā arī izstrādāts un apstiprināts sabiedriskais pasūtījums 2016. gadam;
- tika izstrādāts 2016. gada valsts budžeta projekts sabiedriskajam pasūtījumam, kuru īsteno sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi LR un LTV, kā arī apstiprināti abu uzņēmumu valžu mērķi un uzdevumi;
- darbojās Sabiedriskā konsultatīvā padome.

NEPLP kompetence elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomā

1 Kārto izsniegto apraides atļauju un retranslācijas atļauju reģistru;

2 vāc, apkopo un analizē informāciju par elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību un attīstību;

3 sadarbojas ar citu valstu institūcijām, kas risina elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības un attīstības jautājumus, un ar Eiropas Komisiju;

4 pasūta elektronisko plašsaziņas līdzekļu jomas funkciju nodrošināšanai nepieciešamos socioloģiskos un citus pētījumus par nozares darbību un attīstību;

5 uzklausa, analizē un apkopo skatītāju un klausītāju ierosinājumus, sūdzības un citu informāciju par elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbību;

6 pieprasa no elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem raidījumu ierakstus, kad ir saņemta sūdzība, un gādā par to saglabāšanu līdz galīgai sūdzības izskatīšanai;

7 pieprasa no elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem dokumentus, kas apliecina, ka tie ievēro Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 46., 47. un 48. panta noteikumus;

8 veic elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības monitoringu un apkopo tā rezultātus;

9 nodrošina piešķirtā valsts budžeta finansējuma efektīvu un lietderīgu izlietošanu sabiedrības interesēs;

10 veicina Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko plašsaziņas līdzekļu konkurētspēju Eiropas un pasaules tirgū;

11 rada vienlīdzīgus darbības nosacījumus visiem Latvijas jurisdikcijā esošajiem plašsaziņas līdzekļiem;

12 veicina elektronisko plašsaziņas līdzekļu sniegto pakalpojumu lietotprasmi;

13 veicina Latvijas nacionālajām interesēm atbilstošu elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu politiku;

14 nodrošina sabiedrības, plašsaziņas līdzekļu, profesionālo un izglītības institūciju pārstāvju līdzdalību sabiedriskā pasūtījuma veidošanā un izpildes uzraudzībā, kā arī Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas izstrādē;

15 izstrādā un ar normatīvajiem noteikumiem apstiprina Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju.

Padomes sastāvs

Aija Dulevska,
padomes priekšsēdētāja pienākumu
izpildītāja, no 2016. g. 4. janvāra – pa-
domes priekšsēdētāja

Koordinē NEPLP darbību, pārrauga grozī-
jumu projektu izstrādi normatīvajos aktos,
kas saistīti ar elektronisko plašsaziņas
līdzekļu darbību, kā arī nodrošina komerci-
ālo audioelektronisko plašsaziņas līdzekļu
(komercradio) jomas pārraudzību.

Dace Kezbera,
padomes priekšsēdētājas vietniece
Nodrošina VSIA "Latvijas Televīzija" (LTV)
pārraudzību.

Dainis Mjartāns,
padomes loceklis
Nodrošina VSIA "Latvijas Radio" (LR)
pārraudzību.

Ivars Zviedris,
padomes loceklis
Nodrošina komerciālo vietējo un reģionālo
audiovizuālo elektronisko plašsaziņas līdzek-
ļu un kabeļtelevīziju uzraudzību.

Ainārs Dimants,
padomes loceklis
Pārrauga un koordinē sabiedrisko mediju –
LR un LTV – kopprojektus, kā arī nodrošina
komerciālo nacionālo un pārrobežu audio-
vizuālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu
(komercotelevīzijas) darbības pārraudzību.

Nozares attīstības nacionālā stratēģija

**2015. gadā tika izstrādāti
grozījumi un papildinājumi
Elektronisko plašsaziņas
līdzekļu nozares attīstības
nacionālajā stratēģijā
2012.–2017. gadam (NEPLP
tos apstiprināja 2016.
gada janvārī), kas ir ārējais
normatīvais akts un ietver
šādas pamatnostādnes:**

attīstīt Latvijas
demokrātiju, tiesisku
valsti un pilsonisko
līdzdalību;

veicināt valstisko
apziņu, latviešu
kultūras identitāti,
Latvijas reģionālās
identitātes un
eiropeisko identitāti.

Stratēģijas mērķi:

- programmu satura kvalitāte un konkurētspēja Latvijas jurisdikcijā esošiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, kas izplata Latvijā veidotu saturu;
- vienlīdzīgi ietvarnoteikumi nozarē;
- sabiedrisko mediju stiprināšana un reforma, palielinot sabiedrisko mediju lomu nacionālās kultūras identitātes stiprināšanā un latviešu valodas, ieskaitot latgaliešu valodu, lietošanā;
- informācijas telpas latviešu valodā un nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu apraides visā Latvijas teritorijā, it īpaši austrumu pierobežā, nodrošināšana;
- Latvijas jurisdikcijā esošo elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu dažādības sekmēšana;
- nacionālā, respektīvi, Eiropas Savienības, elektronisko mediju tirgus stiprināšana.

2015. gadā Latvijā bija reģistrētas (izsniegtas apraides atļaujas) un darbojās:

TV

- 2 sabiedriskās nacionālās televīzijas programmas
- 9 vietējās televīzijas
- 19 reģionālās televīzijas
- 6 komerciālās nacionālās televīzijas
- 14 pārrobežu televīzijas

Radio

- 6 sabiedriskās radio programmas (no kurām 5 nacionālie radio un 1 vietējais radio)
- 56 vietējie radio
- 7 reģionālie komerciālie radio
- 6 nacionālie komerciālie radio

Nozīmīgākie lēmumi un darbi

Iedzīvina Latgales elektronisko mediju programmu

NEPLP 2015. gada aprīlī apstiprināja Latgales elektronisko plašsaziņas līdzekļu attīstības programmu. Tās virsmērķis ir stiprināt Latgales informatīvo sasaisti ar pārējiem Latvijas apgabaliem un garantēt, ka pierobežā dzīvojošie Latvijas iedzīvotāji tiek informēti par valstī notiekošajiem procesiem un starptautisko notikumu attīstību.

“Ņemot vērā starptautisko notikumu attīstību un to ietekmi uz Latvijas nacionālo informatīvo telpu, NEPLP uzskatīja, ka ir jāatbalsta mediju telpa Latgalē, sniedzot atbalstu pašmāju satura ražošanai. Latgales elektronisko mediju programma ir pasākumu kopums, kas balstās uz sabiedrisko pasūtījumu sabiedriskajiem un komercmedijiem, kā arī veicina Latgalē strādājošos TV un radio raidījumu producentus,” norāda NEPLP loceklis, Latgales elektronisko mediju programmas izstrādes kurators Dainis Mjartāns.

Programmas mērķi:

- sabiedrības saliedēšana, nacionālās identitātes un valsts valodas pozīcijas nostiprināšana, kā arī mazākumtautību valstiskās piederības sajūtas stiprināšana Latgales reģionā;
- sabiedrības informēšana par valstī un Latgales apgabalā notiekošajām sociālajām, ekonomiskajām un kultūras aktualitātēm, kā arī sabiedrisko mediju klātbūtnes stiprināšana Latgales reģionā;
- nodrošināt Valsts valodas likumā un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā noteikto latgaliešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida saglabāšanu, aizsardzību, attīstību un lietošanu;
- veicinot reģionālās identitātes apzināšanos, panākt Latvijas identitātes un piederības sajūtas nostiprināšanos un mazināt kaimiņvalstu informācijas iespaidu uz apgabala iedzīvotāju sabiedriskās domas veidošanu;
- veicināt reģiona iedzīvotāju piederību Latvijai un Eiropai.

Programmas ietvaros NEPLP pērn izsludināja divus sabiedriskā pasūtījuma konkursus – par radio un TV raidījumu veidošanu Latgalē.

Konkursā par radio programmas veidošanu uzvarēja producentu grupas SIA “Lietišķā Latgale” piedāvājums – kopumā tā sagatavoja 124 “Pi myusim Latgolā” raidījumus. Kopējais sagatavoto raidījumu garums 2015. gadā – 31 stunda un 40 minūtes. Raidījumu tematis-

pi myusim Latgolā

Raidījuma “Pi myusim Latgolā” diskusija studijā Rēzeknē.

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

kais uzsvars – pierobežas dzīve un nākotnes perspektīvas, kultūras dzīves daudzveidība Latgales reģionā, uzņēmējdarbības iespējas un latgaliešu valodas pastāvēšanas jautājumi. Raidījumi skanēja “Latgales radio”, Radio “Ef-Ei” un “Divu krastu radio”.

Savukārt konkursā par TV programmu veidošanu par uzvarētāju tika atzīts SIA “Dautkom TV” un SIA “Latgales Reģionālā televīzija” (LRT) piedāvājums. “Dautkom TV” izveidoja desmit raidījumus “Spīgeļš” (katru 26 minūšu garumā), kas bija skatāmi reizi mēnesī. Raidījumu ciklam bija divas daļas: “Patiesā Latgale” un “Vai latgaliešiem nepieciešams latgaliskais. Identitātes meklējumos”. LRT 2015. gadā izveidoja desmit raidījumu ciklu “Pa sovam”, kas ir dokumentāli informatīvi ikmēneša raidījumi par Latgales apgabalu un tā ļaudīm. Tie veidoti, īpašu nozīmi pievēršot Latgales etniskajai un kulturālajai daudzveidībai, vienlaikus akcentējot reģiona un tā iedzīvotāju saikni ar Latviju. Raidījumi bija skatāmi kabeļtelevīzijā “Dautkom” (Daugavpils iedzīvotājiem), kā arī LRT atvēlētajā raidlaikā programmā “Re:TV” Latgales apraides zonās un interneta portālos.

Latgales elektronisko mediju programmā ietvertas arī valsts budžetu tieši neietekmējošas investīcijas sabiedriskā medija satura ražošanai, kas paredz pastiprinātu Latgales tematikas integrāciju Latvijas Radio un Latvijas TV (nosakot tam konkrētu sabiedriskā pasūtījuma daļu), kā arī aktivitātes audiovizuālā satura nelikumīgas izplatīšanas ierobežošanai Latgalē un iniciatīvas komunikācijas zinātnes apguvei Latgalē (piemēram, jaunas studiju programmas komunikācijas zinātnē izveide Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā).

Programma tiek īstenota, NEPLP sadarbojoties ar Kultūras ministriju, Latvijas Valsts radio un televīzijas centru, VAS “Elektroniskie sakari” un citām valsts institūcijām.

Organizē starptautisku konferenci par audiovizuālo mediju tirgu

Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē laikā Rīgā notika starptautiska konference “Eiropas audiovizuālo mediju tirgus stiprināšana – eiropiskās identitātes attīstībai”, ko ar Eiropas Komisijas atbalstu un līdzfinansējumu rīkoja Kultūras ministrija un NEPLP.

Konferencē piedalījās ap 200 mediju ekspertu, mediju regulatoru un politikas veidotāju no ES dalībvalstīm. Tajā tika pārrunāta nepieciešamība stiprināt Eiropas audiovizuālo mediju tirgu un reagēt uz izaicinājumiem, kurus izraisījuši straujā tehnoloģiju attīstība, pieaugošā globālā konkurence, lietotāju mainīgie paradumi un iespējamie draudi mediju plurālismam. Konferencē tika sniegti ieteikumi, kas varētu būt noderīgi Eiropas Komisijai, pārskatot ES Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvu.

Konferences dalībnieki apsprieda jautājumus par mediju tirgu tiesisko regulējumu, par t.s. izcelsmes valsts principa ieviešanu un plurālisma nodrošināšanu konverģētajā mediju vidē.

Tika diskutēts arī par mediju regulatoru neatkarības stiprināšanu, vienota Eiropas standarta nepieciešamību tehnoloģiju savietojamībai, kā arī iespējām veicināt mediju lietotāju piekļuvi saturam.

Konference „Eiropas audiovizuālo mediju tirgus stiprināšana – eiropiskās identitātes attīstībai” notika 2015. gada 9. un 10. martā Rīgā.

Novērtē sabiedrisko mediju sasniegto 2015. gadā

Izvērtējot sabiedrisko mediju – Latvijas Televīzijas (LTV) un Latvijas Radio (LR) – darbības rezultātus 2015. gadā, NEPLP apstiprināja LTV un LR pārskatus par sabiedriskā pasūtījuma izpildi.

LTV ir viena no nedaudzām televīzijām, kam 2015. gadā izdevies palielināt skatītāju skaitu – LTV1 ir izdevies kļūt par otro visvairāk skatīto TV kanālu Latvijā ar 9,7% lielu skatīšanās laiku. LTV abās programmās pērn izveidojusi saturu 2521 stundas garumā, bet budžets oriģinālsatura veidošanai bijis 8,49 miljoni eiro (neskaitot sporta spēļu pārraides). Salīdzinājumam – 2014. gadā oriģinālsatura apjoms bija 2420 stundas, bet tā budžets – 7 miljoni eiro (neskaitot sporta spēļu pārraides). Pieaugums kopējā oriģinālsatura apjomā LTV nebija iespējams sporta spēļu translāciju apjoma samazinājuma (par 363,5 stundām) dēļ, kas pamatā saistīts ar olimpisko spēļu un Pasaulē kausa futbolā translācijām LTV7 programmā 2014. gadā.

Saņemtās mērķdotācijas Rīgas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas, Eiropas prezidentūras un citu īpašu notikumu atspoguļošanai deva iespēju LTV ieguldīt vairāk naudas saturā. Ar NEPLP un Ministru kabineta lēmumu, saņemot Kultūras ministrijas atbalstu, LTV dividendes tika atstātas uzņēmuma rīcībā.

“LTV komanda pēdējo gadu laikā daudz enerģijas veltījusi tam, lai palielinātu auditoriju, vienlaikus saglabājot augstu satura kva-

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

NEPL padomes locekļi Dainis Mjartāns un Ivars Zviedris sveic Latvijas Radio kolektīvu 90 gadu jubilejā.

litātes latīņu, jo sabiedriskajam medijam ir īpaša – izglītojoša, informatīva, saliedējoša, valsts intereses pārstāvoša – loma mediju telpā. Pērn redzējām, ka skatītāji to ir pamanījuši un novērtējuši, jo pieauga gan LTV1 auditorija, gan apmierinātība ar LTV veidoto saturu. Esmu pateicīga Kultūras ministrijai par atbalstu un valdībai par izpratni, kas ļāva LTV peļņu novirzīt televīzijas satura stiprināšanai 2016. gada sabiedriskā pasūtījuma uzdevumu izpildei,” norāda NEPLP priekšsēdētājas vietniece Dace Ķezbere.

LR pārskatā par sabiedriskā pasūtījuma izpildi 2015. gadā norāda, ka 51% no radioklausītājiem Latvijā (vecumā 15–74 gadi) klausās kādu no LR radiostacijām vismaz reizi nedēļā un vismaz trešajai daļai (38%) radio klausītāju LR ir iecienītākais radio, ko mēdz klausīties visbiežāk.

LR1 un LR2 ir stabili un spēcīgi zīmoli radio tirgū, kam ir stabili atpazīstamības un aptvertās auditorijas rādītāji. LR4 ir galvenais LR kanāls cittautiešu auditorijā, kam 2015. gadā izdevies palielināt auditoriju Rīgā. LR3 “Klasika” ir vienīgais klasiskās, džeza un pasaules mūzikas kanāls Latvijā, kas sniedz vispusīgu un bagātu ainu par kultūras norisēm Rīgā, Latvijas reģionos un pasaulē. Savukārt Latvijas Radio 5 (“Pieci.lv”) – mūsdienu latviešu un ārzemju populārās mūzikas programma – uztur jaunatklāsmes un piedzīvojumu garu, atvērtību jaunajam un individuālo brīvību. LR kanālu klāstā ir kvalitatīvas mūsdienu, tostarp alternatīvās, mūzikas un satura programma LR6 (Radio NABA).

Latvijas Radio 2015. gadā svinēja 90 gadu jubileju – visās LR programmās tika veidoti īpaši tematiskie cikli, atspoguļojot radio vēsturi, personības un vēsturiski, sabiedriski un kultūrā nozīmī-

gus arhīva materiālus. Sagaidot jubileju, tika atjaunota gan radio vizuālā identitāte, tostarp iedezot LR uzrakstu virs vēsturiskās ēkas, gan precizēta programmu identitāte.

“LR savā lielās jubilejas gadā pierādīja, ka sabiedriskais radio aizvien spēj saglabāt savu kā aktuāla masu medija lomu pieaugošā mediju platformu konkurencē. Vēsturiski veidota žurnālistikas kvalitāte, dažādām auditorijām piemēroti mūzikas, izklaides un informatīvie raidījumi, kā arī spēcīgs zīmols ir LR turpmākās attīstības pamats. Novēlu LR atrast efektīvus un ilgtspējīgus veidus jauniešu auditorijas piesaistei, kas ir noteicošs faktors LR kā stipram un ietekmīgam medijam,” saka NEPLP loceklis Dainis Mjartāns.

Veic TV programmu retranslāciju pārbaudes

Tā kā NEPLP bija saņēmusi vairākas sūdzības par kabeļoperatoriem, kuri pilnā apmērā nenodrošina bez maksas pieejamo televīzijas programmu retranslāciju visiem gala lietotājiem, tika veiktas kabeļoperatoru darbības pārbaudes visā Latvijā.

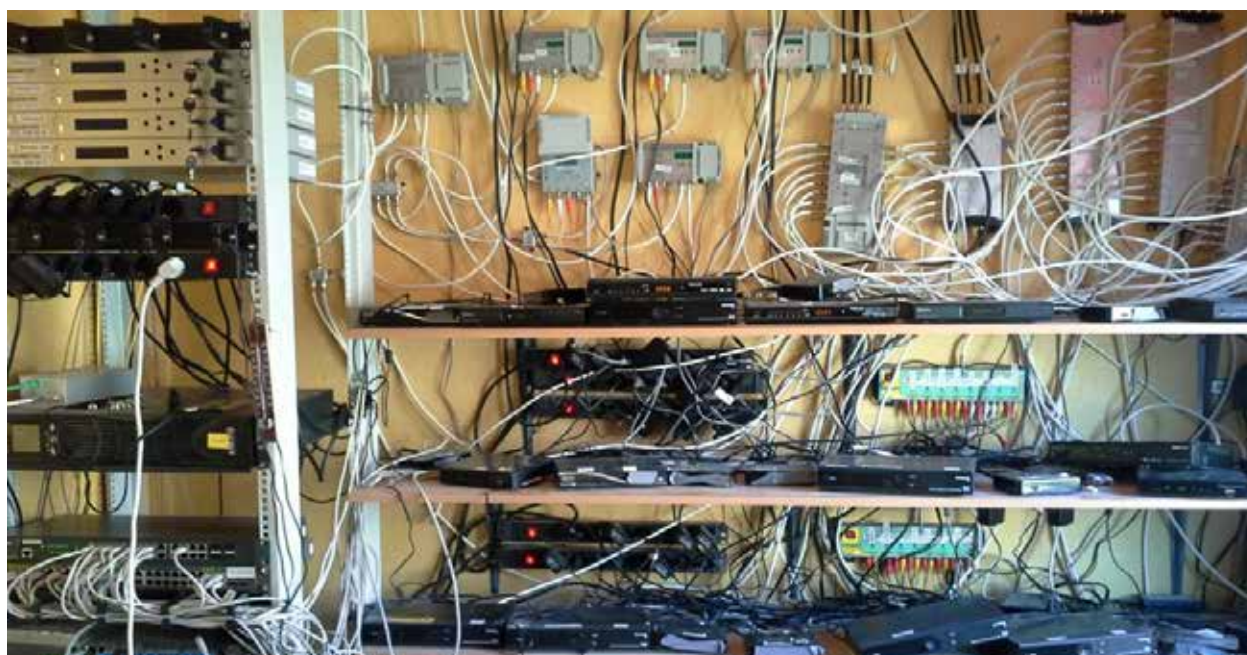
2015. gadā notika pieci NEPLP izbraukumi, apmeklējot 20 dažādas Latvijas pilsētas, un kopumā pārbaudes veiktas 26 dažādās kabeļtelevīzijas tīkla pieslēguma galvasstacijās 23 dažādiem kabeļtelevīzijas pakalpojumu sniedzējiem (65% no visiem padomē reģistrētajiem kabeļtelevīzijas pakalpojumu sniedzējiem). Pārskatīti, kas tika konstatēti, lielākoties bija saistīti ar programmu retranslāciju, kas nav iekļautas attiecīgā kabeļtelevīzijas pakalpojumu sniedzēja retranslācijas atļaujas retranslējamo programmu sarakstā.

“NEPLP organizētie kabeļoperatoru apmeklējumi visā Latvijā ir veids, kā mēs varam nepastarpināti skaidrot spēkā esošo likumu

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

2015. gadā pārbaudītie kabeļoperatori:

“OSTKOM” (Liepāja)
“Elektrons&K” (Liepāja)
“VIPNET” (Liepāja)
“Olaines KTV” (Olaine)
“Multitone Balt” (Jelgava)
“Dobeles Telesat” (Dobele)
“Ērika&Ko” (Eleja)
“Bradis” (Ādaži)
“Eikatik” (Krimulda)
“Namsaimnieks” (Limbaži)
“Smart TV/Mikronet” (Valmiera)
“Starnet” (Viļāni)
“IZZI” (Ludza, Rēzekne, Jēkabpils)
“Baltcom TV” (Ludza)
“KTV Teleanss” (Krāslava)
“KTV Universs” (Naujene)
“Media centrs “Kurzeme”” (Kuldīga)
“L.A.T” (Rīga)
“KTV SERVISS” (Rīga)
“SkaTVis” (Ventspils)
“Smart TV” (Jūrmala)
“Elektrons S” (Jūrmala)
“Infonet sistēmas” (Tukums)

un noteikumu piemērošanu attiecībā uz TV programmu retranslāciju. Nekad neesam sev izvirzījuši mērķi par katru cenu sodīt kabeļoperatorus par nebūtiskiem pārkāpumiem, piemēram, nepilnīgu retranslējamo kanālu sarakstu, kas nekādā veidā neapdraud Latvijas informatīvo telpu. Vairums šo vīzišu ir bijušas auglīgas un tāpēc – turpināmas, jo, pirmkārt, mūsu konstatētie pārkāpumi vairumā gadījumu tikuši novērsti, otrkārt, šī ir lieliska iespēja saprast, kas un kā patiesībā notiek kabeļoperatoru tirgū,” norāda NEPLP loceklis Ivars Zviedris.

Apstiprina principus sabiedriskā pasūtījuma daļas piešķiršanai komercmedijiem

NEPLP 2015. gadā apstiprināja principus, kas jāievēro, piešķirot finansējumu sabiedriskajā pasūtījumā komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Principi tika izstrādāti, pamatojoties uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (EPLL) 5. panta trešo daļu un 71. panta otro daļu, lai paplašinātu sabiedriskā pasūtījuma aptvērumu, gan palielinot tā auditoriju, gan nodrošinot informācijas un formas daudzveidību un tādējādi nostiprinot nacionālo informatīvo telpu un atbalstot mediju vides attīstību. Dokumenta mērķi:

- veicināt reģionālās informācijas neatkarību, daudzveidību, konkurētspēju un īpatsvaru;
- ar sabiedriskā pasūtījuma palīdzību sasniegt tos auditorijas segmentus, kurus nerasniedz sabiedriskie EPL, piemēram, mazākumtautību pārstāvjus, reliģijas tematikas raidījumu auditoriju u.c.;
- veicināt Latvijā un latviešu valodā ražotā satura apjoma pieaugumu un tā tematisko, saturisko un informatīvo daudzveidību;
- veicināt papildu finansējuma piešķiršanu vietējiem un reģionālajiem EPL, kas raida radio programmas, un producentu grupām Latgalē krievu valodā, jo liela daļa Latgales iedzīvotāju, kuru sarunu valoda ir krievu valoda (pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 60,3% Latgalē mājās galvenokārt runā krievu valodā), informāciju par starptautiskajiem notikumiem un notiekošo Latvijā iegūst no Krievijas un Baltkrievijas EPL, turklāt VSIA “Latvijas Radio” programma LR4 pagaidām nerasniedz ekonomiski aktīvo iedzīvotāju daļu, kas Latgalē lielākoties klausās komerciālās radiostacijas.

EPLL nosaka, ka sabiedrisko pasūtījumu primāri pilda sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi (EPL), bet noteiktu raidījumu vai programmu veidošanu atbilstīgi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajai stratēģijai NEPLP var konkursa kārtībā nodot citiem EPL, ja kopējā izmaksu summa šiem EPL sabiedriskā pasūtījuma izpildei attiecīgajā kalendārjā gadā

nepārsniedz 15% no sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai piešķirtā finansējuma.

NEPLP apstiprinātajā dokumentā noteikts, ka finansējuma apmēram komerciālajiem EPL ir jāpieaug vismaz proporcionāli, palielinoties arī sabiedrisko mediju finansējumam. Plānojot finansējumu komerciālajiem EPL, ir jāņem vērā, ka Eiropā sabiedrisko EPL finansējums ir vidēji 0,2% no IKP. Finansējums citiem EPL sabiedriskā pasūtījuma ietvaros piešķirams NEPLP papildu finanšu prasījuma rezultātā, nemazinot finansējumu sabiedriskajiem EPL.

Izsludina konkursu par diasporas TV raidījumu veidošanu

2015. gada maijā NEPLP izsludināja konkursu – TV sižetu un raidījumu veidošanu par diasporas tematiku. Tajā uzvarēja Īrijas latviešu uzņēmuma “IMLO Lat-Ireland Ltd.” piedāvājums. Konkurss NEPLP izsludināja sadarbībā ar Ārlietu ministriju, finansējumu sabiedriskajam pasūtījumam saņemot apropriācijas kārtībā no Ārlietu ministrijas.

“IMLO Lat-Ireland Ltd.” 2015. gadā sagatavoja septiņus raidījumus “Piektais novads”, kas atspoguļoja latviešu aktivitātes diasporā, latviskās saiknes uzturēšanu ar Latviju un kultūrmantojuma saglabāšanu, dzīvojot svešumā. Skatītājiem bija iespēja noskatīties raidījumus (kopumā 95 minūšu garumā), kas tapuši Īrijā, Lielbritānijā, Beļģijā un ASV. Tā kā raidījumi tika iekļauti “Re:TV” programmā, portāla “Delfi” televīzijas sadaļā, “Boom.FM” un “Baltic-Ireland” interneta vietnēs, raidījumus un kādus to sižetus ir noskatījušies latvieši arī valstīs, kurās raidījuma veidotāji nebija ciemojušies, piemē-

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

2015. gada noslēdzošajā “Piektā novada” raidījumā Īrijas latviešu TV radošā komanda bija sarūpējusi stāstus par latviešiem ASV. To vidū bija skatāma arī intervija ar pazīstamo dziedātāju Lailu Saliņš (attēlā viņa redzama kopā ar TV producentu Imantu Miezi).

ram, Vācijā, Norvēģijā un Kanādā. Kopumā raidījumam uzmanību ir pievērsuši interesenti no 80 pasaules valstīm. Katru raidījumu vidēji ir noskatījušies 32 tūkstoši skatītāju.

Izstrādā likuma grozījumus par elektronisko mediju īpašniekiem

2015. gadā NEPLP sagatavoja un iesniedza parlamentā grozījumus Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā (EPLL), kas nosaka NEPLP pilnvaras elektronisko plašsaziņas līdzekļu reģistrācijas vai īpašnieku maiņas gadījumā.

Likuma grozījumi tika sagatavoti, lai nodrošinātu mediju brīvību un daudzveidību. Tajos ietvertas NEPLP tiesības, lemjot par apraides un retranslācijas atļauju izsniegšanu vai elektroniskā plašsaziņas līdzekļa reģistrāciju, izvērtēt šādas atļaujas izsniegšanas vai reģistrācijas atbilstību EPLL noteiktajām prasībām, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajai stratēģijai 2012.–2017. gadam un plašsaziņas līdzekļu daudzveidības nodrošināšanai, kā arī izvērtēt elektroniskā plašsaziņas līdzekļa īpašnieku (tostarp patieso labuma guvēju) atbilstību EPLL prasībām (līdz šim likumā NEPLP šādas tiesības nebija paredzētas).

Ņemot vērā elektronisko plašsaziņas līdzekļu īpašnieku lielo nozīmi Latvijas nacionālās mediju vides veidošanā, kā arī to, ka spēkā esošais regulējums nepilnīgi darbojas, lai nodrošinātu mediju īpašnieku caurskatāmību un mediju koncentrācijas novēršanu, tika sagatavoti grozījumi EPLL un citos normatīvajos aktos, lai EPL reģistrācijas vai īpašnieku maiņas gadījumā NEPLP tiktu piešķirtas tiesības pēc lēmuma pieņemšanai nepieciešamās finansiālās un juridiskās informācijas saņemšanas apstiprināt darījumu atbilstīgi Latvijas nacionālajām interesēm.

Izraugās jaunu komercteleviziju bezmaksas virszemes apraidē

2015. gada novembrī NEPLP izsludināja konkursu un izraudzījās trešo komercteleviziju, kas veidotu TV raidījumus par aktīvu dzīvesveidu bezmaksas virszemes apraidē.

Izvērtējot iesniegtos dokumentus, kā arī uzklusot pretendentu piedāvājumus par iecerēm sabiedriskā pasūtījuma izpildē, NEPLP pieņēma lēmumu par konkursa uzvarētāju atzīt sporta TV kanāla “Sportacentrs.com TV” (SIA “4. vara”) iesniegto pieteikumu. 2016. gadā sabiedriskajā pasūtījumā “Sportacentrs.com TV” apņēmies nodrošināt 260 sporta pasākumu tiešraides (Latvijas un Baltijas līmeņa čempionāti dažādos sporta veidos).

Konkurss tika izsludināts pēc tam, kad no bezmaksas apraides tika izslēgta “Ogres TV” (VAS “Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” lauza līgumu ar “Ogres TV” parādu dēļ). Virszemes apraidē bez maksas Latvijā ir skatāmi pieci televīzijas kanāli: LTV1, LTV7, “Re:TV”, “RīgaTV 24” un “Sportacentrs.com TV”.

Atliek valodas maiņas piemērošanu radiostacijām

NEPLP 2016. gada 14. janvārī pieņēma lēmumu atlikt komerciālo radiostaciju iesniegumu izskatīšanu par valodas proporciju maiņu radio programmās (gadījumos, kad esošās apraides atļaujas nosaka latviešu valodas un svešvalodu proporciju 50%/50%), līdz Satversmes tiesa pieņems lēmumu lietā (ierosināta pēc SIA “Krievu hitu radio” pieteikuma).

Šis NEPLP lēmums attiecināms uz radiostacijām, kurām spēkā esošajās apraides atļaujās programmās ir noteikta šāda valodas proporcija – svešvaloda 50%, latviešu valoda 50% – un kuras vēlas pāriet uz 100% vienas valodas lietojumu savās programmās.

“Saeima ir lēmusi par grozījumiem likumā, kas teorētiski ļauj vairākiem radio pilnībā pāriet uz raidīšanu svešvalodā. NEPLP pagaidām atturēsies pieņemt lēmumus par valodu maiņu radiostacijām, kas pašlaik raida 50% latviešu un 50% svešvalodā, jo jautājums par likuma atbilstību Satversmei pašlaik tiek skatīts Satversmes tiesā. Vēlamies sagaidīt tiesas nolēmumu, kas ļaus NEPLP pieņemt tiesiski izsvērtus un pamatotus lēmumus,” komentē NEPLP priekšsēdētāja Aija Dulevska.

NEPLP atkārtoti pauž atbalstu Saeimas 2014. gada 23. oktobrī pieņemtajai EPLL grozījumu redakcijai, kurā paredzēta pāreja uz radio programmu apraidi vienā valodā – valsts valodā vai svešvalodā. NEPLP nav saprotams to Saeimas deputātu rīcības motīvs, kuri agrāk pieņemtajai likuma redakcijā (stājās spēkā 2016. gada 19. janvārī) pēkšņi veica labojumus, kas būtībā izmainīja sākotnējo likuma grozījumu ieceri un mērķi.

Atgādinām, ka EPLL grozījumu mērķis ir bijis un paliek – stiprināt latviešu valodas statusu un mazināt t.s. slēpto retranslāciju. Līdzīgu nostāju paudis arī Valsts prezidents Rai-

monds Vējonis, uzsverot, ka “Latvijas ģeopolitiskajā situācijā ir jāmazina ārvalstu informatīvās telpas ietekme uz Latviju. Ir nepieciešama noteikta un skaidra valsts politika attiecībā uz valsts valodas un svešvalodu lietojumu elektroniskajos plašsaziņas līdzekļos”.¹

“No integrācijas politikas viedokļa tas izklausās loģiski, taču realitātē viss nenotiek tā, kā noteikts “uz papīra”. Radiostacijas var izpildīt apraides atļaujā noteikto latviešu valodas proporciju, piemēram, raidījumus latviešu valodā iekļaujot laikā, kad ir vismazāk klausītāju. Likums un apraides atļauja formāli ir ievēroti, bet faktiskais likuma mērķis – sekmēt latviešu valodas plašāku skaidrību – nav ticis un netiek pildīts,” uzsver NEPLP loceklis Dainis Mjartāns.

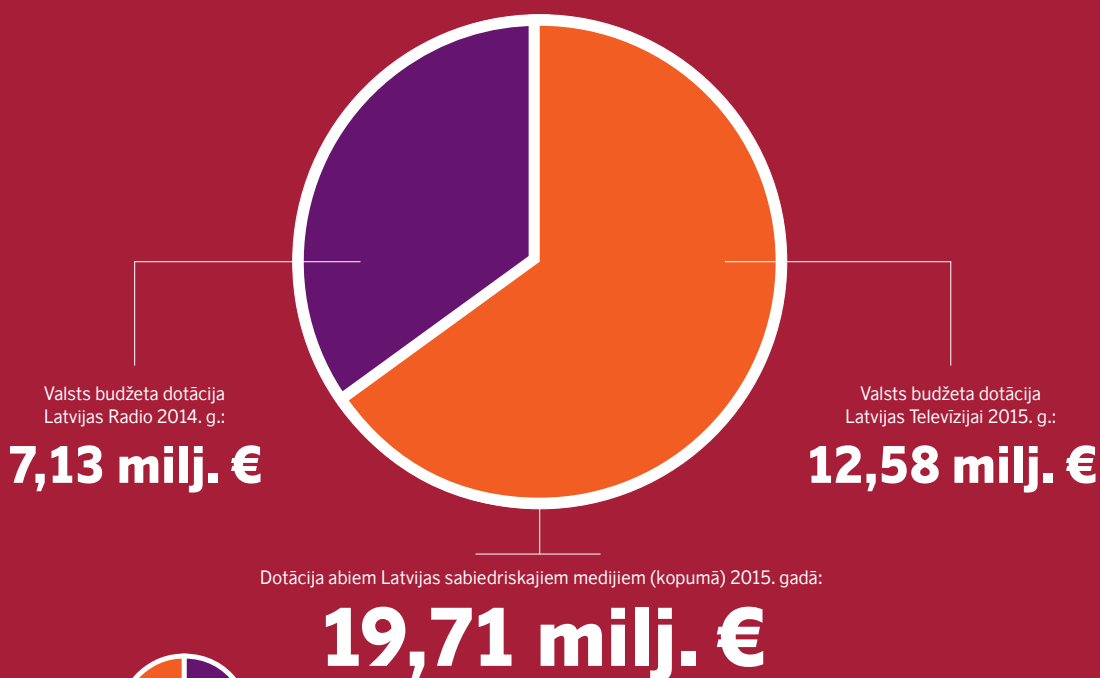
Aktualizētie likuma grozījumi nosaka vienu valodas standartu – vai nu tā ir latviešu valodā, vai arī svešvalodā raidoša stacija. **Bū-tiski – šie nosacījumi nav attiecināmi uz mūziku!**

NEPLP par likuma grozījumiem diskutēja ar radio nozares pārstāvjiem, Latvijas Raidorganizāciju asociāciju, Latvijas Reklāmas asociāciju, Latvijas Izpildītāju un producentu apvienību un secināja, ka labāk visiem definēt skaidrus spēles noteikumus nekā turpināt šādu neskaidru praksi. Likuma grozījumu tapšanā aktīvi iesaistījās arī likumdevējs – NEPLP vairākkārt konsultējās ar Saeimas Nacionālās drošības komisiju un darbojās Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas darba grupā.

¹ Avots: http://www.president.lv/pk/content/?art_id=23550

Sabiedriskais pasūtījums – LTV, LR un komercmediji

Sabiedrisko pasūtījumu pilda sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi (EPL) –
Latvijas Televīzija (LTV) un Latvijas Radio (LR).

Noteiktu raidījumu vai programmu veidošanu atbilstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajai stratēģijai NEPLP var konkursa kārtībā nodot citiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, ja kopējā izdevumu summa šiem EPL sabiedriskā pasūtījuma izpildei attiecīgajā kalendārējā gadā nepārsniedz 15% no sabiedriskā pasūtījuma īstenošanai piešķirtā finansējuma.

**Komerciālajiem EPL
2015. gadā kopumā
tika nodoti**

8,2%

**no sabiedriskā pasūtījuma
īstenošanai piešķirtā
finansējuma.**

Sabiedriskais pasūtījums konkursa kārtībā piešķirts:

- trim TV kanāliem, kuri ir bezmaksas zemes apraidē (“Re:TV”, OTV (tagad “Sportacentrs.com”) un “RīgaTV 24”), – **1 045 812 eiro**;
- reģionālajiem un vietējiem EPL, lai tiktu nodrošinātas LTV “Novadu ziņas”, – **264 289 eiro**;
- vietējiem un reģionālajiem EPL un producentu grupām, kuras reģistrētas Latgalē, lai atbalstītu Latgales apgabalā esošos EPL satura veidošanai latviešu, latgaliešu valodā, – **71 143 eiro**;
- komerciālajiem EPL, kuri darbojas diasporas mītnes zemēs, lai nodrošinātu ar Latvijas diasporu saistīta satura veidošanu un tā pārraidīšanu gan diasporai, gan Latvijas sabiedrībai, – **23 000 eiro**.

Sabiedriskā pasūtījuma uzdevumi

1 veicināt patriotisku attieksmi pret neatkarīgās Latvijas valstiskumu, tās demokrātisko valsts iekārtu;

2 veicināt civiltiesību un pamattiesību īstenošanu;

3 sekmēt demokrātijas un ētikas principu nostiprināšanos, atspoguļojot sabiedrības viedokļu daudzveidību;

4 nodrošināt objektīvu, neatkarīgu un tematiski līdzsvarotu ziņu, analīzes un komentāru veidošanu par notikumiem Latvijā, ES un pasaulē;

5 izglītot iedzīvotājus un veicināt viņos pilsonisku izpratni par politikas, ekonomikas, kultūras, tiesību, vides, drošības un sociālajiem jautājumiem, nodrošinot to sistēmisku aptvērumu;

6 veicināt sabiedrības integrāciju un saliedētību uz latviešu valodas pamata;

7 nodrošināt latviešu valodas saglabāšanu, attīstību un lietošanu, tās kā valsts valodas funkcionēšanu pilnā apjomā, it sevišķi veicinot latviešu valodas kā visu Latvijas iedzīvotāju kopējās saziņas valodas lietošanu;

7.1 nodrošināt latgaliešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida un lībiešu valodas kā pirmiedzīvotāju valodas saglabāšanu, aizsardzību, attīstību un lietošanu;

8 nodrošināt latviešu kultūras attīstību, it sevišķi veicinot oriģinālraidījumu veidošanu latviešu valodā;

9 veicināt cieņu pret latviešu valodu, popularizēt Latvijas vēsturi un kultūras vērtības;

10 sekmēt nacionālās identitātes apzināšanos Latvijas, Eiropas un globālajā telpā, kā arī reģionālās un lokālās identitātes izpausmes un attīstību Latvijā;

11 saskaņā ar normatīvajiem aktiem pastāvīgi nodrošināt politiskajām partijām un politisko partiju apvienībām iespēju izteikt savu viedokli,

kā arī iespēju veikt aģitāciju un sniegt informāciju pirms vēlēšanām un tautas nobalsošanas;

12 novērtēt, saglabāt un izplatīt nacionālo un Eiropas kultūras mantojumu;

13 ar dokumentāriem un mākslinieciskiem līdzekļiem veicināt Latvijas vēstures un mūsdienīgu procesu izpratni un veidot priekšstatu par nākotnes attīstības iespējām;

14 nodrošināt bērniem un jaunatnei atbilstošus informācijas, izglītības, kultūras un izklaides resursus;

15 veidot vidi brīvām un viedokļu ziņā daudzveidīgām diskusijām par sabiedrībai būtiskām tēmām;

16 attīstīt mūsdienīgus un daudzveidīgus žanrus un formātus;

17 veicināt dažādu sabiedrības grupu pārstāvju līdzdalību programmu un raidījumu saturā veidošanā;

18 paredzēt raidījumus mazākumgrupām un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām;

19 paredzēt noteiktu raidījumu pieejamību cilvēkiem ar redzes un dzirdes traucējumiem;

20 nodrošināt lielai auditorijai būtisku notikumu (politisku, sociālu, kultūras, sporta u. c.) tiešu atspoguļojumu;

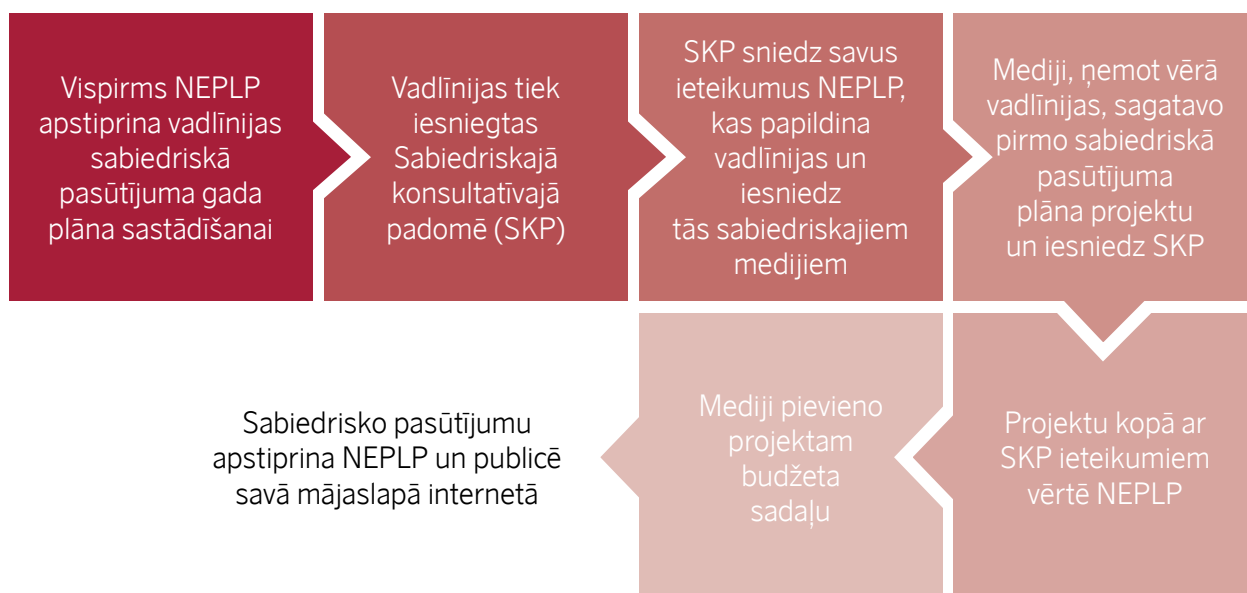
21 iekļaut programmu un raidījumu saturā reģionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu sagatavoto informāciju, kas atbilst attiecīgā sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa mērķiem un uzdevumiem;

22 nodrošināt atbildīgu un ilgtspējīgu žurnālistiku, kas garantē informācijas izpēti un analīzes kvalitāti un veicina profesionālo cilvēkresursu attīstību;

23 veikt ierakstus, lai nodrošinātu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu;

24 paredzēt ekumēnisku dievkalpojumu atspoguļojumu.

Kā top sabiedriskā pasūtījuma plāns?

- NEPLP sagatavo priekšlikumus gadskārtējā likuma par valsts budžetu projektam par sabiedrisko EPL programmu gada plānu izpildei nepieciešamo finansējumu, kā arī pēc gadskārtējā likuma par valsts budžetu un tā grozījumu pieņemšanas lemj par piešķirtā finansējuma sadalījumu atbilstoši apstiprinātajiem sabiedrisko EPL gada plāniem.

- Izstrādājot plānus sabiedriskā pasūtījuma izpildei, sabiedriskie EPL ietver sasniedzamu rezultātu prognozi no sabiedriskā labuma viedokļa (sabiedrības ieguvumi atbilstoši EPLL 71. panta pirmajā daļā izvirzītajiem sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem, EPL nozares attīstības nacionālajā stratēģijā noteiktajiem mērķiem, kā arī atbilstoši pašu sabiedrisko EPL definētajiem mērķiem).

- Lai paredzētu sabiedriskā pasūtījuma apjomu, saskaņā ar likumā par valsts budžetu nākamajam gadam šim mērķim noteikto dotācijas apjomu NEPLP, konsultējoties ar sabiedriskajiem EPL un Sabiedrisko konsultatīvo

padomi, izstrādā attiecīgā gada sabiedriskā pasūtījuma uzdevumus, un šis izstrādes ietvaros sabiedriskie EPL izstrādā tēmu sadalījumu un proporcionālo sadalījumu programmā un sagatavo savu priekšlikumu par programmu apjomu pa žanriem, raidstundām atbilstoši attiecīgā gada sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem, kā arī aktualitātēm un sabiedrības vajadzībām.

- Priekšlikumos jāietver raidījumu atbilstības pamatojums sabiedriskā pasūtījuma mērķiem, īss raidījuma satura izklāsts vai koncepcija, mērķauditorijas definējums, prognozētais auditorijas apjoms; izmantoto žanru atbilstības pamatojums; kritēriji raidījuma veidotāju kvalifikācijas atļaušanai; pamatojums un plāns, kā raidījums veicinās dažādu sabiedrības grupu pārstāvju līdzdalību raidījuma satura veidošanā un kā tiks veidota atgriezeniskā saite ar auditoriju, plānā ietverot pasākumus, kādi tiks īstenoti katra raidījuma atgriezeniskās saites nodrošināšanai ar

**Finansējuma
piešķiršanu
un kontroli
sabiedriskajiem
EPL reglamentē
NEPLP Nolikums
par sabiedriskā
pasūtījuma
veidošanas
principiem
(apstiprināts
2012. g. 4. oktobrī).**

Turpinājums nākamajā lapaspusē.

Palielinājusies auditorijas apmierinātība un uzticēšanās LTV un LR saturam

LTV skatītāji un LR klausītāji ir novērtējuši pozitīvās pārmaiņas, kas gada laikā notikušas abu sabiedrisko mediju saturā – to apliecina “GfK Retail and Technology Baltic” veiktais pētījums.

Apmierinātības indekss ar LTV saturu palielinājies no 70% līdz 75% (regulārie LTV skatītāji, kuri skatās kādu no LTV kanāliem vismaz reizi nedēļā), bet apmierinātība ar LR saturu palielinājusies no 85% līdz 88% (regulārie LR klausītāji, kuri klausās kādu no LR programmām vismaz reizi nedēļā).

Uzticēšanās indekss LTV palielinājies no 69% līdz 74% (regulārie LTV skatītāji), bet uzticēšanās indekss LR – no 79% līdz 84% (regulārie LR klausītāji).

*Sabiedriskā labuma tests veikts, aptaujājot 2000 iedzīvotāju visā Latvijā (no 15 līdz 74 gadiem). Tā mērķis – noskaidrot auditorijas apmierinātības un uzticēšanās sabiedriskajiem medijiem dinamiku. Sabiedriskā labuma testi visā pasaulē tiek bieži izmantoti, lai noskaidrotu sabiedrības viedokli par sabiedrisko mediju darbības kvalitāti un gūtu priekšstatu par auditorijas vēlmēm.

auditoriju sociālajos medijos, interneta medijos vai kādā citā formā; raidījuma kopējais budžets un izdevumu pamatojums; pasākumu plāns, kādi tiks veikti raidījuma kvalitātes novērtēšanai, un cita informācija.

- Ja sabiedriskā pasūtījuma ietvaros plānots ieviest jaunus regulārus raidījumus vai multimediju formātus, pirms sabiedriskā pasūtījuma iesniegšanas apstiprināšanai NEPLP sabiedriskajam EPL jānodrošina raidījuma koncepcijas pārbaude.
- Lai nodrošinātu kvalitatīvu sabiedriskā pasūtījuma izpildi un veicinātu radošu konkurenci sabiedriskajos EPL, attiecībā uz programmu un atbilstoši pieejamajiem sabiedriskajam pasūtījumam piešķirtajiem līdzekļiem sabiedriskie EPL izstrādā procentuālo sadalījumu, kas regulē:

- cik raidījumu izveidei sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis veic pretendentu atlasī;
- cik raidījumu izveidei izsludināms konkurss starp iekšējiem sabiedrisko EPL producentiem;
- cik raidījumu izveidei izsludināms publisks konkurss starp iekšējiem sabiedrisko EPL producentiem un neatkarīgajiem producentiem;
- cik raidījumu izveidei izsludināms publisks konkurss starp neatkarīgajiem producentiem.

Publisku konkursu vai pretendentu atlasī atbilstoši definētajam sadalījumam izsludina sabiedriskie EPL.

Sabiedriskā pasūtījuma izpildes kvalitāti nosaka, veicot sabiedriskā labuma testus, kuros vērtē datus par:

- sabiedrisko EPL satura mērķiem un to sasniegšanu;
- sabiedrisko EPL auditoriju dinamiku;
- uzticēšanos EPL veidotajam saturam;
- konkrētu programmu atpazīstamību un apmierinātību ar tām;
- sabiedrisko EPL reputāciju.

Par sabiedriskā pasūtījuma izpildi ik gadu atskaitās sabiedrisko EPL valdes, iesniedzot NEPLP pārskatu par sabiedriskā pasūtījuma izpildi, vērtējot gan datus par auditoriju, gan par veidoto saturu, gan sabiedrisko mediju finansējumu un tā izlietošanas efektivitāti. Šos pārskatus NEPLP iesniedz Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai un publicē savā mājaslapā internetā.

Sabiedriskajam EPL ir tiesības operatīvi veikt izmaiņas programmas plānā, pārstrukturējot vai mainot programmas, kā arī izmainot budžeta pozīcijas, ja tas nepieciešams saistībā ar sabiedrības aktualitātēm, medija profesionālā darba uzlabojumiem un ja tas atbilst sabiedriskā pasūtījuma uzdevumiem.

Sabiedriskā konsultatīvā padome

Sabiedriskā konsultatīvā padome (SKP) ir Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) izveidota padomdevēja institūcija, kuras uzdevums ir nodrošināt sabiedrības līdzdalību sabiedriskā pasūtījuma un Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālās stratēģijas izstrādāšanā.

SKP padomes sastāvs

NEPLP 17. aprīļa sēdē apstiprināja jaunu SKP sastāvu.

Toms Meisītis	SKP priekšsēdētājs Biedrība "Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija"
Vita Anda Tērauda	SKP priekšsēdētāja vietniece Biedrība "Sabiedriskās politikas centrs "Providus""
Ingrīda Veikša	SKP priekšsēdētāja vietniece Biedrība "Mediju institūts"
Harijs Bernāns	Biedrība "Latgolys Saeima"
Tālis Bērziņš	Nodibinājums "Invalidu un viņu draugu apvienība "Apeirons""
Antra Cilinska	Biedrība "Latvijas Kinoproducentu asociācija"
Veronika Dzalbe	Biedrība "Ētikas tilts Latvijā"
Andrejs Ēķis	Biedrība "Eizenšteins un dēli"
Sarma Freiberga	Nodibinājums "Fonds "Nāc līdzās!""
Dzintra Geka-Vaska	Nodibinājums "Komunistiskā terora upuru atbalsta un palīdzības fonds "Sibīrijas bērni""
Inese Immure	Biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība"
Valdis Labinskis	Biedrība "Latviešu katoļu studentu un akadēmiķu apvienība "Dzintars""
Anastasija Muižniece	Biedrība "Latvijas Elektronisko komunikāciju asociācija"
Gunta Nagle	Biedrība "Latgales tradicionālais kultūras centrs "Latgaļu sāta""
Eduards Ozoliņš	Biedrība "Latvijas Universitātes Studentu padome"
Kirils Solovjovs	Biedrība "Latvijas Studentu apvienība"
Baiba Strautmane	Biedrība "Latvijas Žurnālistu asociācija"
Gundega Tabaka	Biedrība "TV neatkarīgo producentu asociācija"
Arturs Vaiders	Biedrība "Latvijas Sporta federāciju padome"
Oksana Žabko	Biedrība "Latvijas Sociologu asociācija"

Foto no Celmlauža balva un semināra.

Radio un televīzijas diena

Celmlauža balva

Jau ierasti NEPLP rīkotajā Radio un televīzijas dienā tika pasniegts galvenais apbalvojums elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozarē – Celmlauža balva.

2015. gadā “Celmlauzis” aizceļoja pie Latvijas jaunatklāšanas raidījuma “TE!” radošās komandas, kas tika apbalvota par radošumu televīzijas raidījuma dramaturģijā, režijā, formā un vizuālajā risinājumā.

Par Celmlauža balvas nominantiem tika izvirzīti:

- Latvijas jaunatklāšanas raidījums “TE!”
- “Lattelecom” TV kanāls “Kultūra 360TV”
- Vidusdaugavas televīzija
- Producentu grupas “Lietišķā Latgale” raidījums “Pi myusim Latgolā”

- LR raidījums “Zināmais nezināmajā”
- LTV koncerts “Born in Riga”
- LR 5 – “Pieci.lv”
- Televīzijas kanāls “RīgaTV 24”
- LR 6 – Radio NABA
- LR 5 – “Pieci.lv” raidījums “Neērtie jautājumi”
- LTV raidījums “Aizliegtais paņēmiens”
- LTV7 saturs krievu valodā

Celmlauža balvu par radošu inovāciju televīzijas un radio jomā 2013. gadā saņēma apvienotais sabiedrisko mediju portāls “Lsm.lv” (LR un LTV), bet 2012. gadā balva tika piešķirta Latvijas reģionālo un vietējo televīziju kanālam “Re:TV”. Balvu piešķir NEPLP.

RADIO UN TELEVĪZIJAS DIENA

Mediju nozares konference

Radio un televīzijas dienas dalībnieki piedalījās mediju kritikas un pētniecības konferencē un diskusijā par sabiedriskā medija izešanas iespējām no reklāmas tirgus.

2015. gada Radio un televīzijas dienas konferencē "Sabiedriskā medija nozīme un attīstības nosacījumi Eiropas valsts sabiedrībā" ar sabiedrisko mediju pārvaldības un finansēšanas modeļu pieredzes analīzi un labās prakses rekomendācijām uzstājās Vācijas Bundestāga Kultūras un mediju komisijas priekšsēdētāja vietniece Dr. Herlinde Gundelaha (*Herlind Gundelach*) un Hamburgas Universitātes Hansa Bredova Mediju pētniecības institūta direktors prof. Dr. Volfgangs Šulcs (*Wolfgang Schulz*). Konferenci atbalstīja Vācijas vēstniecība Rīgā.

Savukārt paneldiskusija bija veltīta Latvijā aktuālajai tēmai: sabiedriskā medija izešanas iespējām no reklāmas tirgus, apskatot kaimiņvalstu – Lietuvas un Igaunijas – pieredzi. Diskusiju vadīja asoc. prof. Dr. Anda Rožukalne, Rīgas Stradiņa universitātes Komunikācijas studiju katedras vadītāja. Diskusijā par šo tēmu piedalījās Latvijas Televīzijas valdes priekšsēdētājs Ivars Belte, "Radio Skonto" valdes priekšsēdētājs Ivars Laimonis Embreks, Mediju politikas pamatnostādņu pro-

NEPL padomes loceklis Ivars Zviedris pasniedz Celmlauža balvu.

jekta izstrādes darba grupas vadītājs Dr. Mārtiņš Kaprāns, Latvijas Reklāmas asociācijas valdes priekšsēdētāja Baiba Liepiņa, Baltijas Starptautiskā ekonomikas politikas studiju centra (BICEPS) direktors Alfreds Vanags, MTG TV un radio vadītāja Latvijā Baiba Zūzena un SIA "Lattelecom" Juridiskā un korporatīvā atbalsta daļas direktors Toms Meisītis.

Kā jau ierasts, sarīkojuma trešajā daļā neatkarīgi eksperti vērtēja radiostaciju un televīziju darbību 2014. gadā.

Papildu informācija (tostarp videoieraksti) par 2015. gada Radio un televīzijas dienu: <http://neplpadome.lv/lv/sakums/academia/mediju-diena/2015.html>.

Semināri un diskusijas

Reģionālās televīzijas apspriež satura kvalitātes uzlabošanas iespējas

2015. gada novembrī NEPLP sadarbībā ar Reģionālo televīziju asociāciju un “Re:TV” organizēja Reģionālo un vietējo televīziju semināru, kurā piedalījās 50 televīziju pārstāvji no deviņām reģio-

nālām televīzijām, divām studentu televīzijām un producentu grupām. Semināra mērķis – apspriest reģionālo un vietējo televīziju veidoto sižetu kvalitāti un kopīgi rast konkrētus risinājumus satura uzlabošanai.

Semināra pirmā diena sākās ar Latgales, Zemgales, Vidusdaugavas, Vidzemes un Kurzemes reģionālo televīziju sagatavoto analītisko sižetu analīzi. Darbus vērtēja mediju jomas profesionāļi –

Komunikoloģisko pētījumu centra pārstāvis Aleksandrs Mirlins, televīzijas režisore Dita Torstere, LTV Ziņu dienesta raidījumu vadītāja un ziņu producente Sandra Zviedre un filmu producentis Bruno Aščuks.

Pirmās dienas noslēgumā TV operatoriem bija iespēja izmēģināt savas prasmes, strādājot daudzkameru filmēšanas režīmā. Semināra otrajā dienā tā dalībnieki apmeklēja "Re:TV" studiju, kur notika montāžas režisora Pētera Sudakova lekcija par skaņas un montāžas programmām.

NEPLP loceklis I. Zviedris: "Esmu bijis un esmu reģionālo TV aizstāvis, jo uzskatu, ka šo televīziju un producentu grupu veidotie stāsti ir ne tikai nozīmīgs informācijas avots reģionu ļaudīm, bet arī unikāls kultūrvēsturiskais mantojums. Par to nesen pārliecinājos, iepazīstot unikālus, pagaidām vēl nesistematizētus video materiālus, ko veidojušas reģionālās un vietējās televīzijas, kā arī producentu grupas. 90. gadu vidū Latvijā kopumā bija 26 šādas televīzijas, tagad atlikusi aptuveni puse. Ir skaidrs, ka katrai pilsētai nav vajadzīga un nebūs sava televīzija, taču vismaz dažiem spēlētājiem katrā no Latvijas apgabaliem būtu jāsaglabājas."

Šādu semināru NEPLP organizēja jau trešo gadu pēc kārtas.

Diskusija: "Kā sabiedriskajam medijam sasniegt krievvalodīgo auditoriju?"

2015. gada maijā NEPLP ar "Baltijas – Melnās jūras alianses" (BMJA) atbalstu rīkoja publisku ekspertu diskusiju "Kā sabiedriskajam medijam sasniegt krievvalodīgo auditoriju?".

Diskusija notika ES Austrumu partnerības (AP) mediju konferences beigās. Tajā piedalījās Eiropas Demokrātijas fonda direktors Jeržijs Pomianovskis (*Jerzy Pomianowski*), Igaunijas sabiedriskā medija ERR valdes loceklis Ainārs Rūsārs

(*Ainar Ruusaar*), Latvijas Televīzijas satura redaktore Rita Ruduša, BMJA valdes priekšsēdētāja vietnieks Aleksis Grigorjevs, SIA "Baltijas Mediju alianse" biznesa attīstības Baltijas valstīs direktore Ginta Krivma un Kultūras ministrijas Mediju politikas pamatnostādņu izstrādes darba grupas vadītājs Mārtiņš Kaprāns.

Diskusiju rekomendācijas apkopotas ekspertīzes atzinumā "Stiprināt Latviju hibrīdkara apstākļos: sabiedriskā medija pienākums. LTV krievvalodīgā kanāla attīstība".

Pilns diskusijas video pieejams šeit:

<http://www.lsm.lv/lv/raksts/latvija/zinas/mekle-iespejas-sasnigt-krieviski-runajoso-auditoriju.a130571>

Ekspertu atzinums pieejams šeit:

<http://neplpadome.lv/lv/assets/documents/Petijumi/neplp-diskusijas%20dokuments.pdf>

NEPLP sekretariāts

Andris Ķēniņš,
sekretariāta vadītājs
andris.kenins@neplpadome.lv

Agnese Berga,
Informācijas centra vadītāja
agnese.berga@neplpadome.lv

Iveta Pelše,
juriskonsulte
iveta.pelse@neplpadome.lv

Anete Brīze,
juriskonsulte
anete.brize@neplpadome.lv

Gita Keistere,
juriskonsulte
gita.keistere@neplpadome.lv

Ella Larionova,
lietvede
ella.larionova@neplpadome.lv

Ilze Rorbaha,
grāmatvede
ilze.rorbaha@neplpadome.lv

Viviāna Zipa,
finansiste
viviana.zipa@neplpadome.lv

Jānis Lielpēteris,
monitoringa centra vadītājs
janis.lielpeteris@neplpadome.lv

Kārlis Litaunieks,
juriskonsults
karlis.litaunieks@neplpadome.lv

Zigmārs Valgačs,
monitoringa centra eksperts
zigmars.valgacs@neplpadome.lv

Kristers Pļešakovs,
monitoringa centra eksperts
kristers.plesakovs@neplpadome.lv

Astrīda Poriķe,
monitoringa centra eksperte
astrida.porike@neplpadome.lv

Kontakti:

Doma laukums 8A,
Rīga, LV-1939, Latvija

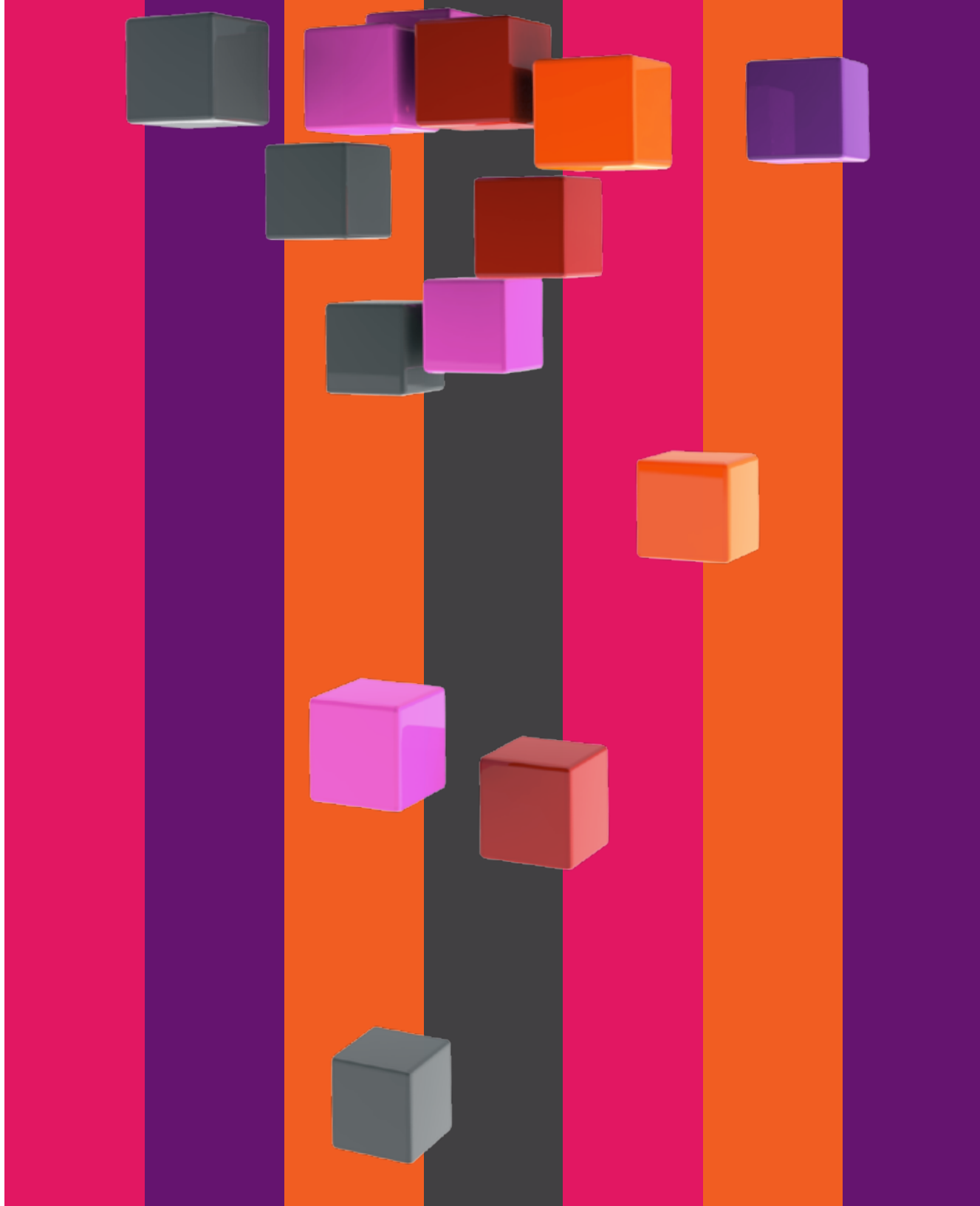
Tālrs.: (+371) 6722 1848

Fakss: (+371) 6722 0448

neplpadome@neplpadome.lv

www.neplpadome.lv

Izdevums: Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome
Redaktūra: SIA „Tekstu Čehs”
Makets: Miks Priednieks
Korektore: Rita Elstiņa

2015

DARBĪBAS PĀRSKATS

www.neplpadome.lv